

5. ZÁVĚR

Dojíždka za prací je nejvýznamnější formou prostorové mobility. Společensko-ekonomické změny v průběhu 90. let předcházejícího století a pokračující i po roce 2001 ještě zdůraznily její význam. Za všechny můžeme zmínit reorganizaci státní správy k 1. lednu 2003 spojenou se zánikem 73 okresních úřadů a přenesením působnosti na 205 obcí s rozšířenou působností a strukturální změny v národním hospodářství, které vedly k přesunu velkého počtu pracovníků z primárního sektoru do terciárního. Vývoj dojíždky do jisté míry ovlivňuje i nedostatečně vytvořený trh s byty, mnozí tak ztrácejí možnost se změnou zaměstnání měnit své trvalé bydliště.

Při sčítání v lidu, domů i bytů v roce 2001 byly údaje o dojíždce za prací zjišťovány počtvrté za sebou a údaje do dojíždce do škol potřetí, poprvé však v takovém rozsahu. Např. v roce 1991 se v dojíždce do zaměstnání a škol zjišťovala frekvence s možnostmi odpovědi denně a jinak než denně a doba cesty do zaměstnání či školy, v roce 1980 se doba cesty nezjišťoval. V roce 1970 se periodicita zjišťovala s možnostmi denně, týdně, 1krát za 14 dnů, ostatní a nepravidelně a zjišťoval se použitý dopravní prostředek. Zpracování výsledků SLDB 2001 umožnilo výstupy formou publikací (celorepublikové i krajské analýzy), formou speciálních výstupů (dodatečné zpracování tabulek pro kraje, primární databáze proudů).

Z analýzy dat o dojíždce za prací v Libereckém kraji vyplynuly následující závěry.

- Vzrostl počet vyjíždějících z obce do zaměstnání. Lze předpokládat, že tento trend bude pokračovat i v budoucnosti. Jedním z důvodů mohou být změny v bytové výstavbě – ústup od výstavby bytových domů ve městech a preference výstavby rodinných domů v menších obcích poblíž měst. Ta budou i nadále centrem zájmu investorů, v mnoha z nich již byly vybudovány průmyslové zóny (Česká Lípa, Liberec).
- Změnu zaznamenala struktura vyjíždějí podle územních typů.
- Z hlediska pohlaví mezi vyjíždějícími převažovali muži, ženy preferovaly vyjížděku na kratší vzdálenosti.
- S rostoucím věkem se snižuje počet vyjíždějících a zvyšuje se zastoupení kratších typů prostorové vyjížděky.
- Vyjíždějící denně tvořili převážnou část úhrnu.
- Struktura podle času stráveného cestou se liší podle prostorových typů vyjížděky, při vyjíždce v obci cesta trvala nejčastěji v intervalu do 14 minut, při vyjíždce mimo obce v intervalu 15 – 29 minut.
- Nejčastěji používaným dopravním prostředkem byl automobil, s malým odstupem následoval autobus.

Dojíždka do škol je závislá na síti základních škol a počtu a rozmístění vyšších typů škol. Do budoucna ji zejména ovlivní populační vývoj obyvatelstva v dané oblasti a snaha „malých“ obcí udržet si existenci své základní školy.

- Počet vyjíždějících žáků, studentů a učňů se mezi posledními sčítáními nepatrně snížil.
- Významné nebyly ani změny ve struktuře vyjížděky podle územních typů.
- Mezi vyjíždějícími převažovali studující starší 15 let.
- Podíl vyjíždějících denně byl ve srovnání s vyjížděkou za prací podstatně nižší.
- Také žákům, studentům a učňům trvala cesta do školy mimo obec bydliště nejčastěji v intervalu 15 – 29 minut.
- Nejrozšířenějším dopravním prostředkem při cestách do škol byl jednoznačně autobus.